

ANAYASA MAHKEMESİNİN KANUNİ TEMSİLCİNİN SORUMLULUĞUNA İLİŞKİN DÜZENLEMEYLE İLGİLİ İPTAL KARARI

ÖZET : Anayasa Mahkemesi; 19.3.2015 tarihli ve E. 2014/144; K: 2015/29 sayılı Kararında 6183 Amme sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un temsilcinin sorumluluğunu düzenleyen mükerrer 35. Maddesine 4.6.2008 tarihli ve 5766 sayılı Kanun'un 4'üncü Maddesiyle eklenen beşinci ve altıncı fıkraların

“... her türlü yasal yükümlülüğü yerine getiren kanuni temsilcilere hiç bir kusur atfetmek mümkün değilken sadece bu sıfatı nedeniyle Kanun zoruyla müteselsil sorumlu tutulmaları bireylerin hukuka olan güven duygusunu zedelediği gibi hukuk güvenliği ilkesiyle de bağdaşmaz”

gerekçesiyle Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar Verdi.

6183 sayılı Kanunun 5766 Kanununun 4'üncü maddesi ile değişik Mükerrer 35'nci maddesi aşağıdaki gibidir.

Mükerrer Madde 35- – (Ek: 25/5/1995 – 4108/11 md.)

Tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, vah/lor ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mal varlığından tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacakları, kanuni temsilcilerin ve tüzel kişiliği olmayan teşekkülü idare edenlerin şahsi mal varlıklarından bu Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Bu madde hükmü, yabancı şahıs veya kurumların Türkiye 'deki mümessilleri hakkında da uygulanır.

Tüzel kişilerin tasfiye haline girmiş veya tasfiye edilmiş olmaları, kanuni temsilcilerin tasfiyeye giriş tarihinden önceki zamanlara ait sorumluluklarını kaldırmaz.

Temsilciler, teşekkülü idare edenler veya mümessiller, bu madde gereğince ödedikleri tutarlar için asıl amme borçlusuna rücu edebilirler.

(Ek fıkra: 4/6/2008-5766/4 md.) Amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği zamanlarda kanuni temsilci veya teşekkülü idare edenlerin farklı şahıslar olmaları halinde bu şahıslar, amme alacağının ödenmesinden müteselsilen sorumlu tutulur.

(Ek fıkra: 4/6/2008-5766/4 md.) Kanuni temsilcilerin sorumluluklarına dair 213 sayılı Vergi Usul Kanununda yer alan hükümler, bu maddede düzenlenen sorumluluğu ortadan kaldırmaz."

Kanuni temsilcisi olduğu dönemden kalma şirket vergi borçlarının tahsili amacıyla aracına haciz uygulaması yapılan davacının, söz konusu haczin iptali istemiyle açtığı davada, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırılık iddiasını ciddi bulan Mahkemenin Anayasa Mahemesinde iptalleri için yaptığı başvuru sonucunda; Anayasa Mahkemesi, 3 Nisan 2015 tarihli ve 29315 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 19.3.2015 tarihli ve E. 2014/144; K: 2015/29 sayılı Kararında 6183 Amme sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un temsilcinin sorumluluğunu düzenleyen mükerrer 35. Maddesine 4.6.2008 tarihli ve 5766 sayılı Kanun'un 4'üncü Maddesiyle eklenen beşinci ve altıncı fıkraların Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar Verdi. Mahkemenin gerekçesi aşağıdaki gibidir.

"...

Ancak, **her türlü yasal yükümlülüğü yerine getiren kanuni temsilcilere** hiç bir kusur atfetmek mümkün değilken sadece bu sıfatı nedeniyle Kanun zoruyla müteselsil sorumlu tutulmaları bireylerin hukuka olan güven duygusunu zedelediği gibi hukuk güvenliği ilkesiyle de bağdaşmaz. Bireyin kanuni temsilcisi olmadığı dönemde ve başkası tarafından yapılması zorunlu olan vergisel ödevlerin yerine getirilmemesinden dolayı ortaya çıkan vergi alacaklarından müteselsil sorumlu tutulması hukuki güvenlik ilkesine açıkça aykırılık oluşturur.

Bu durumda, amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği zamanlarda temsilci veya teşekkülü idare edenlerin farklı şahıslar olmaları halinde bu şahısların, amme alacağının ödenmesinden müteselsilen sorumlu tutulacağı ve kanuni temsilcilerin sorumluluklarına dair 213 sayılı Kanunda yer alan hükümlerin, mükerrer 35 inci maddede düzenlenen sorumluluğu ortadan kaldırmayacağı yolundaki düzenlemeler Anayasanın 2 nci maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varıldığından, Anayasa 'mın 152 nci ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 28 inci maddesi uyarınca, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun mükerrer 35 inci maddesine 5766 sayılı Kamınla eklenen son iki fıkrasının iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulmasına, davanın bu sebeple geri bırakılmasına, dava dosyasının tamamının tasdikli bir örneğinin Anayasa Mahkemesi Başkanlığı 'na gönderilmesine 29/04/2014 gününde oybirliğiyle karar verildi."

Söz konusu Anayasa Mahkemesi Kararı bu Sirkülerimize ek olarak verilmiştir.

Saygılarımızla...

Karar için dosya üzerine tıklayınız

20150403-7.pdf

TÜRMOB Sirküler Rapor

